

**Procedura postępowania w sytuacji podjęcia próby samobójczej przez wychowanka
Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego Nr 1
im. Marii Konopnickiej
w Otwocku**

1. Każdy pracownik ma obowiązek zareagowania na jakikolwiek sygnał o ryzyku zachowania autodestrukcyjnego u wychowanka. W przypadku zaobserwowania lub powzięcia informacji, że wychowanek planuje podjąć lub podjął próbę samobójczą konieczne są następujące działania interwencyjne:
 - a) jednoznaczne ustalenie rodzaju zdarzenia,
 - b) podjęcie próby przeprowadzenia wychowanka w bezpieczne, ustronne miejsce,
 - c) pozostawienie wychowanka w kryzysie wyłącznie pod opieką osoby dorosłej (nie samego),
 - d) w razie konieczności wezwanie pomocy: pogotowia ratunkowego, policji, straży miejskiej i zadbanie, aby interwencja przebiegała spokojnie i dyskretnie,
 - e) ocena ryzyka dalszego zagrożenia (możliwa hospitalizacja dziecka)
 - f) zawiadomienie o zdarzeniu dyrektora Ośrodka,
 - g) ochrona wychowanka oraz innych osób przed dodatkową traumą związaną np. z kontaktem z mediami,
 - h) podjęcie działań pokryzysowych:
 - dokonanie diagnozy ryzyka ponowienia próby samobójczej,
 - zaplanowanie dalszej strategii postępowania,
 - podjęcie próby zmobilizowania rodziny, by udzieliła dziecku wsparcia i zapewniła bezpieczeństwo.
2. Postępowanie w przypadku stwierdzenia występowania u wychowanka czynników wskazujących na ryzyko zachowań samobójczych.
 - a) O wysokim ryzyku zachowań samobójczych świadczyć może wystąpienie przynajmniej jednego z poniższych czynników:
 - mówienie o poczuciu beznadziejności, bezradności, braku nadziei,
 - mówienie wprost lub pośredni o samobójstwie, pisanie listów pożegnalnych lub testamentu,
 - pozbywanie się osobistych i cennych dla wychowanka przedmiotów,
 - unikanie kontaktów z bliskimi, kolegami, izolacja, zamykanie się w sobie,
 - zaniechanie zajęć, które dotychczas sprawiały wychowankowi przyjemność,
 - przejawianie dużych zmian charakteru, nastroju, występowanie nietypowych zachowań,
 - przejawianie innych zachowań ryzykownych: okaleczanie się, zażywanie narkotyków, spożywanie alkoholu,
 - przejawianie zainteresowania tematyką śmierci, umierania,
 - podejmowanie w przeszłości prób samobójczych,
 - fascynacja znanymi osobami(np. gwiazdami popkultury), które popełniły samobójstwo,
 - b) Po zdiagnozowaniu sytuacji zagrożenia, wychowawca klasy/grupy, pedagog i psycholog szkolny podejmują odpowiednie działania interwencyjne:

- jednoznacznie ustalają, które z ww. przesłanek występują u danego wychowanka,
 - przeprowadzają analizę sytuacji szkolnej i rodzinnej wychowanka w celu wstępnego ustalenia przyczyn,
 - kontaktują się z rodzicami/opiekunami prawnymi wychowanka w celu ustalenia przyczyn zmian w zachowaniu wychowanka,
 - przekazują informację o zagrożeniu rodzicom i dyrektorowi Ośrodka,
 - ustalają z rodzicami/prawnymi opiekunami zasady wzajemnych kontaktów, proponują pomoc psychoterapeutyczną na terenie Ośrodka i poza nim.
3. Postępowanie w przypadku powzięcia informacji, że wychowanek zamierza popełnić samobójstwo (informacja od samego wychowanka, kolegów, rodziny, osób postronnych)
- a) Po zdiagnozowaniu sytuacji zagrożenia wychowawca klasy/grupy, pedagog szkolny, kierownik wychowania oraz dyrektor Ośrodka podejmują następujące działania:
- nie pozostawiają wychowanka samego, próbują przeprowadzić go w ustronne, bezpieczne miejsce,
 - informują o zaistniałej sytuacji i zagrożeniu rodziców/opiekunów prawnych,
 - przekazują wychowanka pod opiekę rodziców/prawnych opiekunów lub jeżeli przyczyną zagrożenia jest sytuacja domowa wychowanka odpowiednim instytucjom (np. policji).
4. Postępowanie w przypadku powzięcia informacji, że wychowanek podjął próbę samobójczą.
- a) Po powzięciu informacji, że wychowanek podjął próbę samobójczą dyrektor Ośrodka, wychowawca klasy/grupy, pedagog szkolny lub kierownik wychowania podejmują następujące działania:
- Jeśli próba samobójcza ma miejsce w Ośrodku, wychowawca (nauczyciel, pracownik) niezwłocznie powiadamia o tym fakcie dyrektora Ośrodka, a ten rodziców/prawnych opiekunów.
 - Dyrektor Ośrodka, pedagog szkolny, kierownik wychowania, wychowawca klasy/grupy dokonują oceny sytuacji i przeprowadzają rozmowę wspierającą z wychowankiem i rodzicami/prawnymi opiekunami oraz przekazują informacje dotyczące pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
 - Jeśli próba samobójcza ma miejsce w domu, a rodzic poinformował o całym zajściu, dyrektor Ośrodka, pedagog szkolny przekazuje rodzicom informację dotyczące możliwości zapewnienia opieki psychologiczno-pedagogicznej.
 - O próbie samobójczej dyrektor Ośrodka informuje Radę Pedagogiczną pod rygorem tajemnicy w celu podjęcia wspólnych działań oraz obserwacji zachowania wychowanka po jego powrocie do Ośrodka przez wszystkich nauczycieli.
 - Pedagog szkolny i kierownik wychowania we współpracy z psychologiem i wychowawcami klasy/grupy planują dalsze działania mające na celu zapewnienie wychowankowi bezpieczeństwa w placówce, atmosfery życzliwości i wsparcia oraz przekazują rodzicom/prawnym opiekunom

informacje o możliwościach uzyskania pomocy psychologiczno-pedagogicznej poza Ośrodkiem.

- W przypadku śmierci wychowanka w wyniku samobójstwa dyrektor Ośrodka informuje organ prowadzący i nadzorujący Ośrodek o zaistniałej sytuacji.
- Pedagog i psycholog szkolny oraz wychowawca klasy/grupy udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej innym wychowankom Ośrodka.